

Nyheter från Radiomuseet

Nr 64, 1 maj 2014

Nya museibutiken öppnad

Bild Lars Lindskog

Radiomuseets nya butik har öppnat. Butiken vill efterlikna en radioaffär från 1950-talet med fungerande radioapparater i den yttre delen av affären och komponenter i den inre delen. De flesta av affärens saluförda apparater är registrerade och kan återfinnas på Radiomuseets hemsida www.radiomuseet.se under rubriken Museebutik / Apparater till salu.

Försäljning av komponenter varje onsdag e.m.

Bo Carlsson, som är ansvarig för komponentförsäljningen på Radiomuseet kommer att finnas tillgänglig under onsdag eftermiddag varje vecka för kunder som vill gå in i komponentförrådet och själva se vad som finns där. Andra tider kommer förrådet bara att kunna öppnas om det finns funktionärer som har tid att vara med.

Ni kommer väl på lördag?

Gothia Big Band med Lisbeth Kilander återkommer till Radiomuseet nu på lördag den 26 april och spelar mellan 12.00-14.00.

Välkommen till Radiomuseet! Lyssna och njut av härlig swingmusik

Lite radiohistoria från Borås

Borås rundradiostation invigd

BORÅS TIDNING
SÖNDAG 8 APRIL 1927

Borås långvågssändare 1927 - 1949 installerad på läroverket i staden

Onsdagen den 23 februari 1927 invigdes Borås rundradiostation. Då utsändes från Borås ett lokalt prägt program till alla stationer i Sverige med riksprogrammet.

BORÅS DÅ

Som studio i Borås användes Högre Allmänna Läroverkets musikal i det före detta gymnastikhuset. Den var inredd till radiostudio bland annat med hjälp av bomullsväv i taket för akustikens skull. En mikrofon av så kallad sockerbitstyp hade man skaffat från Göteborg. Från studion gick en ledning till sändarstationen på vinden i läroverkets huvudbyggnad, varifrån ledningen förgrenade sig till en förstärkare och till en telefonledning till Göteborg.

Det var på kvällen kl. 7.45 denna februaridag, som Borås tog över riksprogrammet. Hallåmannen i Stockholm överlämnade ordet till Borås i det att han önskade "lycka till". Här övertogs det av kamrer Edvin Reis, som inledde med att läsa upp en prolog, som författats av läroverksadjunkt Edvard Leufvén.

Sista strofen löd:

*Ahörarel När du i afton har försport,
hur fädren levat här, vad yngre
släkten gjort,
du tillger nog, att vi nu skryta litet
grand
med vad vi bjuda ut, som fädren gjort
ibland;
det är vår vana ju, och det är ingen
skam
att göra för sin bygd en liten smul
reklam.*

*så hava andra gjort, och konkurrens
är fri
för alla och envar. - Hallå! Nu börja vi.*

Borås dag i etem slutade kl. 10.45 med att Älvsborgs regementes musikkår under musikdirektör Wieslanders ledning spelade Svenska arméns taptot följt av regementets egen tystnadssignal.

Mellan prologen och taptot hade radiolyssnarna fått höra musik, bland annat sångsolo av Walter Risinger som ackompanjerades på piano av sin fru, sång av lektor W. Th. Breikull och föredrag om radiostationens tillkomst av civilingenjör Oscar Lindén, om gårdafrihandeln av tandläkare Gunnar Blomgren och om textilindustrin, framför allt, av överingenjör Alex Engblom. Endast mellan 9.15 och 9.45 bröt Stockholm in med dags-

nyheter från T.T. och väderleksrapport, i övrigt var kvällens alla programförslag från Borås.

Borås Tidning fann, att det som utsändes från Borås denna kväll var "värdefullt, lättmält och omväxlande", möjligen var det för mycket av det goda. Borås Nyheter menade, att sändningen var en succé. Västgöta-Demokraten konstaterade, att invigningen var lyckad och att programmet var omväxlande och väl sammansatt.

Kamrer Edvin Reis, kvällens boråsiske hallåman, "en idealisk sådan" enligt BT, fick under sändningens gång ta emot gratulations- och lyckönskningstelegram, bland andra ett från boråsstudenterna i Lund, ett annat från London, där man kunnat lyssna till sändningen och funnit den utmärkt.

LARS SUNDIN

**Borås
rundradiostation**

Stor och liten.

Programmet kan utvaljas genom
medelst automatiska utvalnings-
kretsar med utvalnings-
kretsar.

Våra kristalllogar är av särskilt
hög kvalitet för Radiostationens utval-
ning.

Vi hava för yndigaste ljudet
särskilda lagar av olika ljudkvalitet
och i största utvalning av alla
kvalitetsmaterial.

Vid inköp av radiostationer eller
delar kan Ni vara säkra på att
erhålla det mest pålitliga och bästa
erhållet om Ni vänder Er till oss
eller våra återförsäljare i Borås:
Hansson & Gustafson Elakt. Affär,
Borås Åkeri- och Beställningsaffär,
Andersson & Sjöström, Värdsgården &
Sjundeå.

Sökningen till och uppått
söker Ni oss i Borås.

ASEA

Ö. Hamngatan, 29, Göteborg

Stockholm, Malmö, Helsingfors,
Åkersberg, Örebro, Umeå,
Luleå, Gäddede.

Annons införd i BT den 20 februari 1927

Mer information om rundradion i Borås hittar man här:

<http://www.culturum.se/stadvand/EbMast.htm>

En nyfiken fråga: Kan någon säga vilken frekvens Borås långvågssändare använde från 1927 fram till 1949 då en helt ny mellanvågssändare på 1447 kHz togs i bruk?

Radiomuseet får skyltar med QR-koder

Testa här!

<h1>Radiola</h1>	
<h2>Typ M17</h2>	<p>RM 05838</p>
<p>Tillverkad 1923-24 Radiomottagare avsedd för batteridrift Detta är "Radiobolagets värsting". De är oerhört ovanliga. Radion kostade kr 1250:- år 1923 motsvarande en halv T-ford.</p>	

Här kommer ett exempel på en informationsskylt med QR-kod. Vi planerar att ha med QR-koder på informationsskyltarna i fortsättningen, som kan avläsas med en QR-kodläsare som finns som gratisapp till alla typer av smarta mobiltelefoner. Med hjälp av QR-koden kommer man in i Radiomuseets RM-register och kan se bilder och läsa all information vi har om utrustningen ifråga.

Ur Radioten nr 52 i april 2014 saxar vi följande intressanta information från Ringsted Radiomuseum.

QR-koder i brug foran Radiomuseet – som forsøg

QR-code betyder: **Q**uick **R**esponse code. Det giver utroligt mange muligheder for personer med smartphones. Denne telefontype bliver måske snart: **So ein ding muss....**
Red. spurgte forleden **Per Andersen** om han kunne udarbejde et par eksempler til test.
 link til: www.ringsted-radiomuseum.dk www.rfr.dk

Disse 3 eksempler er nu opsat i vores udhængsskab foran Ringsted Radiomuseum

RADIOHUSET
Ringsted Radiomuseum

Radiohistorisk
Forening Ringsted

Radioudsendelse:
Hjerne-kassen i P1

Systemet er udviklet 1994 i Japan af firmaet Denso-Wave. *red.* Det virker fremragende!

Vem uppfann radion?

Via Radioten kom även en intressant länk till det danska radioprogrammet Hjerne-kassen som sänds i DR 1 och behandlar vetenskap på ett mycket trevligt sätt. I en av utsändningarna får vi höra en intervju med ordföranden för Ringsteds Radiomuseum, Bjarne D. Nielsen berätta om dansk radioteknikutveckling genom åren.

Programmet inleds med den allra första reklamsnutten inspelad på Edisons fonograph 1884 (?) Hör vilket fint ljud man kunde åstadkomma redan då.

Programmet är givetvis på danska men både Bjarne och reportern i programmet pratar så tydligt och bra, att jag verkligen vill rekommendera att man lyssnar på det. Det är späckat med intressant information.

www.dr.dk/radio/player/ondemand/legacybyrid/1612711#!/

Thomas Alva Edison med sin fonograf den 18 april 1878

Bild: Levin C. Handy

Erik Bergsten kommer till Radiomuseet

Till vårmötet lördagen den 14 juni får vi ett efterlängtat återbesök av Erik Bergsten som kommer och berättar för oss under temat:

Rolig och otrolig historia från Sveriges radios inre.

Erik arbetade på Sveriges Radio mellan 1956 till pensionen 1989. Han ledde bl.a. det mycket uppskattade programmet Tekniskt Magasin i TV som sändes under 30 år mellan 1957-1987 då Erik gick i pension.

Förra gången Erik besökte oss var i december 2008.

Erik i hemmiljö. SM6GR tog bilden

Erik Bergsten är en av grundarna till Radiomuseet i Göteborg!

Följande står att läsa under föreningens historik på hemsidan:

”Föreningen bildades vid en av SSA, Föreningen Sveriges Sändare Amatörer, anordnad konferens på Industrimuseet i Göteborg 1983-12-03. Initiativtagare till föreningen var Ulf Sjödén, Erik Bergsten och Bo Stjernberg, samtliga radioamatörer. De kontaktade Industrimuseets dåvarande chef Ingegerd Särilvik, andra radioamatörer från de västsvenska länen, chefen för Televerket Radio i Västra Sverige, Edgar Tobiasson och Veine Andersson från Tateco, vilka alla ställde sig positiva till förslaget till en amatörradiohistorisk förening, som antog namnet Amatörradiohistoriska Föreningen i Västsverige - nästan alla var ju radioamatörer! Föreningens förste ordförande blev Erik Bergsten”

Lars Lindskog

l.lindskog@hem.utfors.se

Vem vill komma med till Gammelvala?

Nu är det april och snart blir det juli. Vem kommer med på Gammelvala? Där kan man laga radio, visa våra intressanta historiska föremål och ha allmänt trevligt. Vi sätter upp vår monter fredag den 18 juli, utställningen pågår 19 - 26 juli och vi monterar ned allting den 27. Alla är välkomna! Hör av er! Här ser vi två hårt arbetande medlemmar, som har kul på Gammelvala. — [Christer Aronsson](#) och [Ulf Nilsson](#).

För fler upplysningar kontakta gärna:

Jeanette Nilsson
jeanette62373@hotmail.com

Lennart Nilsson
odenback@telia.com

Tolv nya radioamatörer på Radiomuseet

Som tidigare har rapporterats så har vi genomfört en kurs för att ta amatörradiocertifikat under våren. Kursen, eller cirkeln som den rätteligen borde kallas, var ett samarbete med Göteborgs Sändareamatörer. Kursledare var Jan Andersson (SM6XYX) och Bengt Lindberg (SM6BLT). Kursen har genomförts med en stor portion självstudier. Under onsdagskvällarna har vi fått ta del av den gedigna erfarenhet som Jan och Bengt förtjänstfullt kunde förmedla. Resultatet blev lysande, alla tolv deltagarna i kursen klarade sig med glans, så här finns nu tolv nya radioamatörer med egen signal:

Leif Svensson SA6CMP, Kjell Markström SA6CLY, Robert Nyborg SA6CMO, Bo Sörensson SA6CLX, Göran Fohlin SA6CLF, Lars Linderos SA6CME, Andreas Jansson SA6CLP, Kent Nilsson SA6CMN, Erik Orstadius SA6CLV, Anders Ingestad SA6CMC, Lennart Askling SA6CML, Filip Fornmark SA6CLW.

Tentamen genomfördes den 2 april och spänningen i Hugo Hammars sal var hög. Ja, spänningen var så hög att fotografen hade svårt att hålla kameran stilla. Här är nästan alla som tenderade, det vara bara Robert Nyborg som lyckades smita undan.

Vi planerar en fortsättning till hösten!

Intresset för att ytterligare förkovra sig om allt som har med amatörradioteknik att göra är så stort att vi redan beslutat att fortsätta att träffas på onsdagarna under hösten. Vi skall försöka utnyttja kompetens inom Radiomuseet och GSA. Bengt Lindberg har lovat att samordna detta. På önskelistan står "Praktisk antennkunskap" och "Digitala trafiksätt". Vi får återkomma efter sommaren när vi har inventerat våra resurser.

Bengt Lindberg och Bosse Sörensson

Debatten om DAB

Vad är DRM+

När jag först hörde talas om DRM och fick klart för mig att det stod för Digital Radio Mondial fick jag uppfattningen att tekniken var avsedd för att kunna sända radioprogram över AM-sändare digitalt i stereo på långvåg, mellanvåg och kortvåg. Det senaste tekniken är DRM+ som innebär att man sänder digitalt även på det traditionella FM-bandet till skillnad från DAB Digital Audio Broadcast som ju använder betydligt högre frekvenser.

DAB har ju kritiserats för dess korta räckvidd jämförd med vanlig FM-radio. Kanske kan DRM+ vara en lösning på detta problem. I Ny Teknik Nr 14 kan vi läsa om ljudingenjören Lars Liljeruds experiment med sändningar med DRM+. Lars bor i Täby och började i februari i år med provsändningar från sitt eget villatak där. Läs mer om detta nedan:

http://www.nyteknik.se/nyheter/it_telekom/radio/article3817353.ece

Nyheter från Radiomuseet öppnar för diskussion och välkomnar inlägg i detta intressanta ämne.

Lars Lindskog

l.lindskog@hem.utfors.se

Öppna allmänna guidningar på Radiomuseet

Varje tisdag klockan 14 är det en öppen guidning på Radiomuseet för de besökare som vill ha en sådan. Denna guidning annonseras även ut under GP-Guiden.

Kommande möten

- Styrelsemöte tisdagen den 6/5 kl 18
- Områdesmöte onsdagen den 21/5 kl 18
- Vårmöte lördagen den 14 juni kl 12

Facebook

Jeanette Nilsson och Matts Brunnegård är våra två mycket aktiva redaktörer för Radiomuseets facebook sida. Deras inlägg kommer nu även direkt in på Radiomuseets hemsida och kan därigenom nå ändå fler läsare.

Adressen är som vanligt:

<http://www.facebook.com/home.php?#/pages/Goteborg-Sweden/Radiomuseet/136495834874?ref=ts>

Jeanette och Matts kan vi nå här:

Jeanette Nilsson

jeanette62373@hotmail.com

Matts Brunnegård

gjutaren26@gmail.com

Nyheter från Radiomuseet

Deadline för juninumret nr 65 är lördagen den 22 maj 2014

Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta, även till dem som bor långt borta. Välkomna med bilder, kommentarer och inlägg till Nyheter från Radiomuseet!

Lars Lindskog

l.lindskog@hem.utfors.se

Audionen

Deadline för nr 2 2014 är 1 maj

Material till nästa nr av Audionen skall vara mig tillhanda den 1 maj för att jag skall ha tid att redigera det.

Tänk på att för att få bästa resultat så behöver bilderna vara ca 1-2 MB och i tif-format.

Skannar du bilder så bör upplösningen vara på 300 ppi eller däromkring.

Notiser i form av en bild med en bra bildtext är värdefulla att få som utfyllnad.

Sven Persson

audionen@radiomuseet.se

Kloka ord

Nej men hej! Är det där du sitter?

Lars Lindskog
Redaktör
l.lindskog@hem.utfors.se

Viktor Ohlsson
Webbmaster
viktor.ohlsson@von.pp.se

